

PRO SAMU

AKTIVITA: HLEDÁNÍ ODPOVĚDÍ

Anotace:	Aktivita žáky vede k aktivnímu vyhledávání informací o složitějších tématech. Prohlubují tak svoje znalosti o tématu válečného konfliktu v Sýrii a učí se spolupracovat.
Vzdělávací oblasti a obsahové vzdělávací okruhy:	GV: člověk a společnost, jazyk a jazyková komunikace OV: společenskovední vzdělávání (občanský vzdělávací základ), jazykové vzdělávání a komunikace
Průřezová témata:	GV: OSV, VMEGS, MKV OV: OVDS
Klíčové kompetence:	GV: komunikativní, sociální a personální, občanská OV: komunikativní, personální a sociální, občanské kompetence a kulturní povědomí
Doporučený věk:	16+
Cíle:	Žáci: <ul style="list-style-type: none"> ▪ uvědomují si, jak válka ovlivňuje životy běžných civilistů, ▪ učí se samostatně dohledávat informace k tématům, která jim nejsou jasná, ▪ rozvíjejí svou schopnost naslouchat druhým a sdílet své emoce.
Délka:	100 min. (včetně projekce filmu)
Pomůcky:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ flipchart nebo tabule ▪ psací potřeby ▪ přístup na internet pro každou dvojici
Postup:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Před projekcí se zeptáme žáků, jakou nejvíce nepříjemnou věc v poslední době viděli (násilný výjev, záběry na oběti nehody, týrání zvířat atd.) a kde se s takovými záběry nejčastěji setkávají (televize, internet, hry...). <p>POZNÁMKA: Film Pro Samu obsahuje explicitní záběry z nemocnice na oběti válečného konfliktu, mrtvé nebo zraněné. Je proto namístě žáky na tento fakt dopředu připravit.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Poté necháme žáky, aby se samostatně zamysleli nad tím, co jim osobně pomáhá překonat pohled na nepříjemnou věc nebo situaci. Své myšlenky si mohou zapsat a následně dobrovolně sdílet s ostatními. Spolužáky necháme citlivě reagovat, aby zjistili, že mnoho z nich tyto pocity sdílí a že si mohou vzájemně vypomoct a poradit, co v takové situaci dělat.

Vysvětlíme žákům, že ve filmu, který uvidí, je zachycen příběh syrských lidí, kteří trpí v nejhorší občanské válce současnosti, a součástí filmu jsou i drastické scény.

3. Následuje **projekce filmu**.
4. Po filmu provedeme reflexi pomocí metody jednoho slova. Vyzveme žáky, aby postupně říkali jedno slovo, které nejlépe ilustruje jejich pocit, dojem nebo náladu z filmu. Jednotlivá slova můžeme zapisovat na tabuli, nekomentujeme je. Teprve poté, co se žáci vyjádří, je můžeme vyzvat k doplňujícím komentářům či otázkám. (Více k metodám reflexe najdete v materiálu *Jak na reflexi emocí po filmové projekci*, který najdete pod každou AV lekcí.)
5. Následně se žáků zeptáme: „*Který moment z filmu byl pro vás nejsilnější a proč?*“ Diskutujeme.
6. Poprosíme žáky, aby samostatně vymysleli a zapsali tři faktografické otázky, které je napadají – buď jim nebyly z filmu jasné, nebo by se o nich chtěli dozvědět víc. Své otázky pak porovnají se sousedem a společně z nich vyberou jednu nebo dvě, které jim připadají nejdůležitější. Následně budou mít za úkol najít na tyto otázky odpovědi, a to buď pomocí Informačních materiálů (*Otázky a odpovědi*), které jim můžete nakopírovat, nebo na internetu.

Reflexe:

Vyzveme žáky, aby nejzajímavější poznatek sdíleli se třídou. Po jejich prezentacích se zeptáme, z jakého zdroje čerpali a proč zvolili zrovna ten.

Tip:

Více o práci s informacemi najdete v naší *Metodické koncepci 5 klíčových otázek*.

Zkušenosti z praxe:

S ohledem na covidovou situaci jsem aktivitu testovala během distanční výuky přes classroom.google.com s 32 druháky z maturitních i učebních oborů. Musela jsem trochu improvizovat. Nejprve jsme se spolu bavili o tom, jakou nejvíce nepříjemnou věc v poslední době viděli. Žáci reagovali přihlášením i psaním do chatu. Nejčastější odpovědi byly: smrt v rodině, dopravní nehoda, úraz, film s válečnou tematikou, týrání zvířat.

Poté se zamýšleli nad tím, co jim osobně pomáhá překonat pohled na nepříjemnou věc nebo situaci. Často se shodovali, že jim nevdá pohled na „hranou“ nepříjemnou situaci – např. ve filmu, v divadle nebo v počítačové hře. Problém mají při reálné situaci, pokud se jich to týká osobně, jde o jejich rodinu. Snaží se takovéto situace nevyhledávat, zhluboka dýchají, zavírají oči, myslí na hezké věci, nevyvolávají paniku, nekřičí, snaží se jednat s chladnou hlavou. Tyto odpovědi mě mile překvapily.

Následoval krátký úvod do problematiky filmu a upozornění na drsné a šokující reálné záběry. Domluvili jsme se, že se na film podívají individuálně, pokud možno někde v klidu, klidně i s partnery, kamarády, rodinou.

Vybídla jsem je, ať ihned po zhlédnutí sepíší: jedno slovo, které je automaticky k filmu napadne; pozitivní moment filmu; negativní moment filmu; nejsilnější moment filmu; otázky, které je po filmu napadají.

Po týdně jsme se opět on-line setkali a po úvodní konverzaci (mám zkušenost, že žákům často v distanční výuce chybí sdílení a vzájemná komunikace) sdíleli své odpovědi. Poté ale měli velkou potřebu se i dále k filmu a projekci vyjadřovat, za což jsem jim byla velmi vděčná.

Zde několik postřehů:

„*Film jsem v určitém místě stopla, chvílku dýchala a opět pokračovala.*”

„Po prvních drsných záběrech zraněných a bombardování jsem vypnul zvuk a sledoval jsem jenom titulky; i tak to bylo pro mě drsné.“

„Při resuscitaci novorozence jsem začala plakat. Nestydím se za to!“

„Přizvala jsem k filmu babičku, celý film plakala.“

„Sledoval jsem film s přítelkyní, když skončil, přitulili jsme se k sobě a dlouho mlčeli.“

S ohledem na silné osobní sdělení žáků jsem se v závěru sama snažila odpovědět na otázky, které žáci sepsali. Využila jsem Informačních textů k lekci a něco jsem i dohledala. Už nebyl prostor pro delší rozebírání.

Eva Wollrábová, Střední lesnická škola Žlutice

Ukázka realizace:

Reflexe jedním slovem:

STRACH, SLZY, DOJETÍ, KREV, VÁLKA, BEZNADĚJ, ÚTRAPY, SMRT, NEBEZPEČÍ, LÁSKA, NADĚJE, TOUHA PO SVOBODĚ, VLASTENECTVÍ, ODVAHA, NEBOJÁCNOST, HRDINSTVÍ, VÍRA, VÍTĚZSTVÍ, REZIGNACE, OBĚTAVOST, ZTRÁTA DĚTSTVÍ, DOSPĚLOST, ZODPOVĚDNOST, PRAVDA, PERZEKUCE, POSELSTVÍ, PRACH, TMA, VÝBUCHY, OPTIMISMUS

Otázky po filmu:

Byly záběry opravdu reálné?

Kde přesně se nachází Aleppo?

Jaká je současná situace v Sýrii?

Jak je možné, že jsme v mediích nebyli o takové válce informováni podrobněji?

Jak tam vlastně fungovala a fungují média?

Proč ti lidé neutekli jako ostatní?

Kolik lidí tam celkem zemřelo?

Jak byste se zachovala vy, paní učitelko? (otázka na tělo)

Proč ty protesty studentů v počátcích nikdo víc nevyslyšel?

Proč jim nikdo nepomohl?

Jak žijí Waad, Hamza a její dcery? Co dělají, čím se živí?